

Hemställan om utökning av uppgifter i skolenhetsregistret

Skolverket hemställer hos regeringen om att förordningen (2020:833) om skolenhetsregister ändras i syfte att registret ska kunna innehålla fler uppgifter. Detta bör göras dels genom att förordningen får ett mer flexibelt upplägg, dels genom att uppgifter om fler verksamheter som regleras i skollagen (2010:800) får ingå i skolenhetsregistret. Därutöver bör ytterligare personuppgifter kunna behandlas. Avsikten med ändringarna är bl.a. att tillgodose Skolverkets behov av information om verksamheter där digitala nationella prov ska kunna genomföras.

Skolinformationsutredningen (U 2021:04) arbetar för närvarande med att analysera förslag för att långsiktigt säkerställa myndigheters, kommuners och andra aktörers tillgång till skolinformation. Skolverket konstaterar dock att eventuella författningsändringar med anledning av utredningens betänkande tidigast skulle kunna träda i kraft vid halvårsskiftet 2024. Skolverket har behov av att i närtid kunna inkludera ytterligare utbildningsanordnare och uppgifter i registret och lämnar därför denna hemställan nu.

Om skolenhetsregistret

Skolverkets skolenhetsregister används för att sammanställa information om alla skolenheter i hela landet¹ och är den källa som ska nyttjas för den som söker sådan information. Registret regleras sedan hösten 2020 i förordningen om skolenhetsregister och i föreskrifter som Skolverket har meddelat med stöd av förordningen².

¹ Även viss utbildning utomlands ingår.

² Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2021:22) om insamling av uppgifter till skolenhetsregistret.

Förändrad rättspraxis och reglering av skolenhetsregistret

Insamlingen till och förvaltningen av skolenhetsregistret hanterades till och med 2020 inom Skolverkets och Statistiska centralbyråns (SCB:s) respektive särskilda verksamhet som avser framställning av statistik. SCB såg över sin sekretesspolicy under 2019 och gjorde en ny bedömning av vilka uppgifter som avser uppgifter om enskilda ekonomiska förhållanden. Denna ändrade rättspraxis innebär att uppgifterna om enskilda huvudmän i registret inte längre kunde delas med andra delar av Skolverket, eftersom uppgifterna omfattades av absolut sekretess enligt den s.k. statistiksekretessen (24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400], OSL).

Efter att rättspraxisen hade ändrats hemställde Skolverket därför hos regeringen om att skolenhetsregistret skulle regleras i en särskild registerförfattning.³ Regeringen tillmötesgick denna hemställan och beslutade om en ny förordning. Förordningen innebär att skolenhetsregistret skulle hanteras utanför SCB:s verksamhet för framställning av statistik, för att inte omfattas av i 24 kap. 8 § OSL.⁴

SCB bedrev sedan tidigare viss verksamhet som inte ingick i den särskilda verksamheten som avser framställning av statistik. Ett sådant exempel var verksamheten som utförs inom ramen för det allmänna företagsregistret, vilket SCB ska föra enligt förordningen (1984:692) om det allmänna företagsregistret. Både Skolverkets förra hemställan om skolenhetsregistret och Regeringskansliets förslag om en förordning om skolenhetsregister jämförde skolenhetsregistret med det allmänna företagsregistret.⁵ Under arbetet med förslaget till förordning om skolenhetsregistret inspirerades Skolverket av förordningen om det allmänna företagsregistret. De två förordningarna påminner därmed om varandra till sin utformning.

Förvaltning av skolenhetsregistret

Skolverket ansvarar för skolenhetsregistret och dess innehåll (2 § förordningen om skolenhetsregister).

Myndigheten har under flera år, till och med 2022, anlitat SCB för insamlingar till och förvaltningen av skolenhetsregistret, även innan den nya förordningen trädde i kraft. Enligt en överenskommelse mellan beställaren Skolverket och leverantören SCB skulle SCB årligen samla in uppgifter från kommuner, regioner och andra skolhuvudmän enligt Skolverkets föreskrifter om insamling av uppgifter till skolenhetsregistret. Eftersom SCB:s huvuduppdrag är statistikframställning passade förvaltningen av skolenhetsregistret inte in i myndighetens verksamhet.

³ Skolverkets hemställan om registerförfattning för skolenhetsregistret (dnr 2020:1047).

⁴ Regeringskansliets promemoria Förordning om skolenhetsregister (dnr U2020/04723/GV), s. 13f.

⁵ Skolverkets hemställan om registerförfattning för skolenhetsregistret (dnr 2020:1047), s. 6, samt Regeringskansliets promemoria Förordning om skolenhetsregister (dnr U2020/04723/GV), s. 12.

Regeringen uppdrog därför åt SCB att, efter överenskommelse med Skolverket, övergångsvis - och som längst till och med den 31 december 2022 – samla in uppgifter till och förvalta skolenhetsregistret.⁶ Till följd av detta har Skolverket haft ett projekt för hemtagning av skolenhetsregistret och förvaltar nu registret på egen hand.

Registrerade i skolenhetsregistret

Skolenhetsregistret ska innehålla uppgifter om skolenheter inom skolväsendet. Registret innehåller uppgifter om *skolenheter* för samtliga delar av skolväsendet där begreppet skolenhet används (5 § första och andra stycket förordningen om skolenhetsregister).

Förordningen utgår från begreppet skolenhet i 1 kap. 3 § skollagen. Där definieras en skolenhet som ”av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad”. Begreppet avser alltså skolan i fysisk bemärkelse, dvs. de byggnader, lokaler och utrymmen utomhus där huvudmannen bedriver sin verksamhet.⁷

För kommunal vuxenutbildning (komvux) kan huvudmannen, som alltid är en kommun eller region, välja att överlämna uppgifter på entreprenad till en enskild fysisk eller juridisk person enligt 23 kap. 8 § skollagen. Verksamheten hör fortfarande till den skolenhet som överlämnar uppgifterna. Huvudmannen avgör hur skolenheterna inom skolformen ska organiseras.

Till följd av avgränsningen till skolenheter ingår inte all verksamhet inom skolväsendet. Varken *förskoleenheter*⁸ eller *enheter där endast fritidshem anordnas* omfattas av förordningen om skolenhetsregister i dag. Det förekommer likväl uppgifter om en del enheter med endast fritidshem i registret, både fristående och kommunala sådana enheter. De fristående enheterna har lagts in i registret av SCB, som har fått information om dem i samband med insamlingar av uppgifter om elever för statistikändamål. De kommunala huvudmännen kan själva lägga till sådana enheter.

Registret innehåller även vissa uppgifter om *enskilda utbildningsanordnare för utbildning motsvarande kommunal vuxenutbildning som har getts tillstånd att sätta betyg m.m. (s.k. betygsrätt)* i enlighet med 6 kap. 1 § första stycket 1 förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning (5 § tredje stycket förordningen om skolenhetsregister). Uppgifter om dessa utbildningsanordnare ska därmed ingå i skol-

⁶ Regleringsbrevet för budgetåret 2020 avseende Statistiska centralbyrån, ändringsbeslut 2020-12-03 (dnr Fi2020/04694 [delvis]).

⁷ Prop. 2009/10:165, s. 633. Vid en skolenhet kan även viss utbildning bedrivas på distans.

⁸ I dag samlas uppgifter om förskolan in av SCB, på Skolverkets uppdrag, i en årlig insamling riktad till kommuner. I den ska respektive kommun ange vilka verksamheter i kommunen som bedriver eller planerar att bedriva förskola eller pedagogisk omsorg med inskrivna barn per mät datum 15 oktober eller närliggande vardag, dvs. den dag som barnstatistiken för verksamheterna avser.

enhetsregistret trots att det inte handlar om skolenheter enligt skollagen. Bakgrunden till detta är att Skolverket har sett ett behov av att tilldela dessa enskilda utbildningsanordnare motsvarande skolenhetskoder, eftersom en skolenhetskod behöver anges på betygskod som en sådan enskild utbildningsanordnare utfärdar.

I skolenhetsregistret ingår också folkhögskolor som anordnar utbildningar motsvarande komvux i svenska för invandrare och som avses i 6 kap. 1 § första stycket 2 förordningen om vuxenutbildning. Eftersom förordningen om skolenhetsregister endast hänvisar till punkten 1 i 6 kap 1 § första stycket förordningen om vuxenutbildning ska folkhögskolor med betygsrätt endast för utbildningar motsvarande komvux i svenska för invandrare (punkten 2) inte ingå i registret.

Trots att de inte omfattas av förordningen om skolenhetsregister innehåller registret för närvarande även uppgifter om *svenska utlandsskolor* som bedriver verksamhet med statsbidrag enligt förordningen (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar. Uppgifterna om utlandsskolorna läggs in i skolenhetsregistret av Skolverket och baseras på information från Skolverkets statsbidragsenheter. Skolverket genererar i samband med detta också skolenhetskoder åt dessa skolor.

Uppgifter i skolenhetsregistret

Uppgifterna om skolenheter i registret innehåller grundläggande information om respektive verksamhet. Uppgifterna handlar bland annat om skolenhetens aktuella organisation, såsom vilka skolformer som finns vid skolenheten och i förekommande fall vilka årskurser och vilka program som finns vid skolenheten (för grundskolan och motsvarande skolformer respektive för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan). Dessutom framgår den geografiska positionen samt adresser och andra kontaktuppgifter till skolenheten och huvudmannen. För skolenheter anges också rektorns namn.

Uppgifterna om utbildningsanordnare med betygsrätt är färre och avser endast själva utbildningsanordnaren. Det saknas alltså uppgifter som avser det som motsvarar skolenhetsnivån, dvs. uppgifter om de olika lokalkontor eller dylikt där utbildningsanordnaren bedriver verksamhet.

För en fullständig redogörelse över vilka uppgifter som ingår i skolenhetsregistret, se bilaga 1.

Skolenhetskoder

För att kunna identifiera olika skolenheter och enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt använder skolenhetsregistret s.k. skolenhetskoder som unika identifierare för skolenheterna, eftersom namnen på skolenheterna inte är unika. Koderna genereras av den registerförvaltande myndigheten, dvs. Skolverket i dag.

De används bl.a. på betygsdokument och kommer framöver också att användas för de digitala nationella proven.

Insamling till skolenhetsregistret

Merparten av uppgifterna i registret avseende skolenheter ska lämnas av huvudmännen. Skolverket får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas av huvudmännen (13 § förordningen om skolenhetsregister).

Offentliga huvudmän kan, och ska, själva lägga till nya skolenheter eller uppdatera uppgifterna utifrån omorganisationer av de befintliga skolenheterna. Enskilda huvudmän kan inte göra detta, utan detta görs av Skolverket i dag efter att myndigheten har underrättats av Skolinspektionen om beslut angående tillstånd för olika skolenheter. Skolverket får även del av Skolinspektionens beslut om betygsrätt för enskilda utbildningsanordnare för utbildningar motsvarande kommunal vuxenutbildning. Skolinspektionens skyldighet att lämna sådana uppgifter framgår av 12 § förordningen om skolenhetsregister.

För varje skolenhet anges huvudmannens organisationsnummer och för övriga anges organisationsnumret för den enskilda utbildningsanordnaren. Med hjälp av organisationsnumret hämtas aktuella uppgifter om huvudmannen eller utbildningsanordnaren (namn, kontaktuppgifter samt juridisk form) från SCB:s allmänna företagsregister. Aktuella uppgifter hämtas direkt när en ny huvudman läggs in i skolenhetsregistret och eventuella ändringar för samtliga huvudmän kontrolleras varje vecka. Att uppgifter ska föras in från det allmänna företagsregistret framgår av 11 § förordningen om skolenhetsregistret.

Samtliga huvudmän inom skolväsendet, både offentliga och enskilda, ska fylla i eller redigera flertalet av de efterfrågade uppgifterna i den årliga insamlingen till skolenhetsregistret, t.ex. kontaktuppgifter för skolenheten, uppgiften om rektorns namn och vilka årskurser eller program som förekommer vid skolenheten. Huvudmännen har också möjlighet att ändra sina uppgifter vid andra tidpunkter.

Uppgifter om enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt kommer enbart från Skolinspektionen och SCB, dvs. de lämnar inte själva några uppgifter (de har inte tillgång till insamlingsportalen). Skolverket registrerar uppgifter i registret utifrån Skolinspektionens beslut och därutöver hämtas uppgifter från SCB:s allmänna företagsregister.

Av 6 kap. 24 § förordningen om vuxenutbildning framgår det att Skolverket på nationell nivå ska följa upp och utvärdera sådana utbildningar som enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt för vuxenutbildning har tillstånd att anordna. Att föreskrifterna i 26 kap. 25 och 26 §§ skollagen, som handlar om uppgiftsskyldighet, ska gälla för sådana uppföljningar och utvärderingar framgår av samma bestämmelse i förordningen om vuxenutbildning.

Användningen av skolenhetsregistret

Skolenhetsregistret har ett flertal användare, såväl internt på Skolverket som externt.⁹ Uppgifterna i skolenhetsregistret är offentliga och kan lämnas ut med stöd av offentlighetsprincipen. Skolverket tillhandahåller avgiftsfritt uppgifter ur registret för allmänheten (14 § förordningen om skolenhetsregistret), i huvudsak genom ett publikt API¹⁰ samt genom en Excelfil med ett utdrag ur registret¹¹. Det rör sig om uppgifter som i andra sammanhang uppenbart är offentliga, eftersom huvudmännen själva informerar om vilken verksamhet som bedrivs vid skolenheterna, exempelvis vilka skolformer och årskurser eller program som finns vid skolenheterna. Registret innehåller i dag vissa detaljer som inte publiceras i API:et, t.ex. mer detaljerade uppgifter om omorganisationer.

Behovet av förändring: skolmyndigheternas uppdrag

Skolverket bedömer att skolenhetsregistret skulle behöva utökas med fler uppgifter av tre skäl. För det första bör Skolverket i egenskap av förvaltningsmyndighet för skolväsendet m.m. ha tillgång till och tillhandahålla information om verksamhetsområdet, vilket inte sker fullt ut i dag. För det andra innebär förändrade uppdrag för skolmyndigheterna ökade behov av fullständiga och korrekta uppgifter om fler utbildningsanordnare, både inom skolväsendet och i fråga om annan verksamhet som regleras i skollagen. För det tredje skulle det underlätta för uppgiftslämnarna att lämna berörda uppgifter till Skolverket en enda gång, via en kanal såsom skolenhetsregistret.

I följande avsnitt beskrivs uppdrag för skolmyndigheterna som medför behov av förändringar av skolenhetsregistret. Därefter följer ett avsnitt som beskriver varför utformningen av förordningen om skolenhetsregistret skulle behöva förändras i vissa delar.

Digitala nationella prov och nationella bedömningsstöd

Inom Skolverket pågår förberedelserna för digitaliseringen av nationella prov och bedömningsstöd.¹² Digitala nationella prov ska genomföras vid skolenheter inom

⁹ För en mer utförlig redogörelse hänvisas till Skolverkets tidigare hemställan om registerförfattning för skolenhetsregistret (dnr 2020:1047) samt Regeringskansliets promemoria Förordning om skolenhetsregister (dnr U2020/04723/GV).

¹⁰ Ett API (Application Program Interface) fungerar som en bro mellan exempelvis två system och är ett kontrollerat sätt att överföra information på. Läs mer om skolenhetsregistrets öppna API här: <https://www.skolverket.se/om-oss/oppna-data/api-for-skolenhetsregistret>.

¹¹ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/skolenhetsregistret>.

¹² Regeringsuppdraget att digitalisera de nationella proven m.m. (dnr U2017/03739/GV) samt ändringsuppdrag.

grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Skolverket planerar att använda skolenhetsregistret för att hantera åtkomst till myndighetens provtjänst¹³ för digitala nationella prov och betygstödande bedömningsstöd. Det behöver finnas ett kvalitetssäkrat register för att rätt verksamheter, varken fler eller färre, ska få tillgång till specifika nationella prov.

Nationella prov ska även genomföras i andra utbildningar än inom skolformer i skolväsendet. Det finns i dag bestämmelser som innebär att prov även ska användas:

- av Statens institutionsstyrelse (SiS) avseende utbildningar vid särskilda ungdomshem enligt 24 kap. 8 och 9 §§ skollagen¹⁴,
- av Kriminalvården avseende utbildningar för intagna i kriminalvårdsanstalt enligt 24 kap. 10 § skollagen, samt
- i utbildningar motsvarande kommunal vuxenutbildning enligt 6 kap. förordningen om vuxenutbildning.

Skolverket utreder för närvarande om och hur provtjänsten för digitala nationella prov och betygstödande bedömningsstöd ska kunna användas för dessa verksamheter. Detsamma gäller svenska utlandsskolor som bedriver verksamhet med statsbidrag enligt förordningen om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar.

Handläggning av statsbidrag

För Skolverkets handläggning av statsbidrag behövs det i vissa fall uppgifter som i dag inte framgår av skolenhetsregistret. Ett exempel är uppgifter om förskoleenheter och huvudmän för dem. Ett annat exempel är uppgifter från Statens institutionsstyrelse om enheter för utbildning vid särskilda ungdomshem. Den senare uppgiften får Skolverkets statsbidragsenheter årligen från Statens institutionsstyrelse, enligt de nuvarande rutinerna.

Skolverkets e-tjänster

Skolverket har flera e-tjänster som bara vissa användare ska ha tillgång till. Det kan handla om exempelvis bedömningsstöd som enbart lärare ska kunna använda sig av eller administration som ska genomföras av behörig företrädare för en huvudman. För att endast rätt användare ska få tillgång till dessa e-tjänster hos

¹³ Skolverkets provtjänst för digitala nationella prov och betygstödande bedömningsstöd omfattar funktioner för att överföra användaruppgifter, logga in säkert, genomföra och bedöma prov i en provplattform samt arkivera provmaterial och resultat.

¹⁴ För utbildning vid särskilda ungdomshem ska relevanta bestämmelser för respektive skolformsförordning tillämpas med de nödvändiga avvikelser som följer av att barnet eller den unge vistas i ett sådant hem (jämför 14 a kap. 1 § skolförordningen och 13 a kap. 1 § gymnasieförordningen).

Skolverket, behöver någon företrädare för skolenheten eller huvudmannen förse Skolverket med uppgifter om behöriga användare. För att Skolverket ska kunna verifiera att det är en företrädare för verksamheten som lämnar sådana uppgifter finns det behov av att hantera personnummer för t.ex. rektorer.

Insatser för ökad kvalitet och likvärdighet

Skolverket med flera skolmyndigheter har i uppdrag att genomföra flera olika insatser för att öka kvaliteten och likvärdigheten i skolväsendet.¹⁵ I uppdraget ingår bl.a. att Skolverket ska ta fram ett analysunderlag för respektive huvudmans resultat i förhållande till delmål och indikatorer för verksamheten. Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) ska erbjuda huvudmännen inom skolväsendet återkommande kvalitetsdialoger.

Uppdraget om ökad kvalitet och likvärdighet medför ett ökat behov av att ha aktuell information om samtliga huvudmän inom skolväsendet, för alla skolformer, och om respektive huvudmans verksamhet. Därtill kan det i analysunderlagen vara relevant att inkludera uppgifter på skolenhetsnivån eller motsvarande lokala nivå när kommunal vuxenutbildning bedrivs på entreprenad.

Tillsyn samt nationell uppföljning och utvärdering

Skolinspektionens tillsyn inom kommunal vuxenutbildning har tidigare skett framför allt på huvudmannanivån. Sedan den 1 februari 2022 har myndigheten i uppdrag att också genomföra löpande tillsyn av kommunal vuxenutbildning på skolnivån (2 § förordningen [2011:556] med instruktion för Statens skolinspektion). Detta gäller oavsett om huvudmannen, dvs. kommunen eller regionen, bedriver verksamheten i egen regi eller om utbildningen bedrivs av en enskild utbildningsanordnare på entreprenad. Enligt Skolinspektionen kan detta innebära att tillsynen inte enbart riktar sig mot skolenhetsnivån, utan den kan också riktas mot enskilda utbildningsanordnare, dvs. mot en nivå under skolenhetsnivån. Därmed har behovet av uppgifter om enskilda utbildningsanordnare som anordnar utbildningar inom komvux på entreprenad ökat för Skolinspektionens del.

Regelverket för nationell uppföljning och utvärdering innebär att Skolverket på nationell nivå ska följa upp och utvärdera

1. skolväsendet,
2. övriga utbildningar och verksamheter som står under Statens skolinspektionens tillsyn enligt skollagen, och

¹⁵ Uppdrag till Statens skolverk, Statens skolinspektion, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Skolforskningsinstitutet om insatser för ökad kvalitet och likvärdighet (dnr U2018/02652 [delvis], U2021/03837).

3. annan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. skollagen som anordnas av en enskild (26 kap. 24 § skollagen).

Punkt 2 och 3 innebär att Skolverket, utöver vad som ingår i skolväsendet, ska följa upp och utvärdera

- särskilda utbildningsformer enligt 24 kap. skollagen, t.ex. internationella skolor och utbildningar vid särskilda ungdomshem,
- annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kap. skollagen, t.ex. pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem, samt
- sådan utbildning som avses i 29 kap. 17 § skollagen, dvs. utbildningen International Baccalaureate (IB).

Därför behöver Skolverket överblick över dessa olika utbildningar och verksamheter.

Beredskapsmyndighet

Skolverket är sedan den 1 oktober 2022 en av landets beredskapsmyndigheter (bilaga 1 till förordningen [2022:524] om statliga myndigheters krisberedskap). De uppgifter som åligger myndigheten i egenskap av beredskapsmyndighet handlar bl.a. om att hålla regeringen informerad om tillståndet m.m. inom ansvarsområdet och om att stärka krisberedskapsförmågan hos aktörer inom området. Detta innebär att Skolverkets behov av att ha överblick över befintliga verksamheter inom sitt ansvarsområde har ökat. Det gäller inte enbart utbildning inom skolväsendet utan också annan utbildning och verksamhet som omfattas av skollagen.

Behovet av förändring: förordningens utformning

Som beskrivs i avsnittet Om skolenhetsregistret togs den nuvarande förordningen fram med utgångspunkt i hur förordningen om det allmänna företagsregistret är utformad. En av anledningarna till detta var att SCB då fortfarande förvaltade skolenhetsregistret och detta var ett sätt att reglera register utanför statistikverksamheten som förekom sedan tidigare hos SCB. Det framgår på förordningsnivån i detalj vad registret ska innehålla, oavsett om uppgifterna är personuppgifter eller inte.

Att reglera informationsförsörjningen genom detaljerade uppräkningsuppgifter är dock inte ett flexibelt tillvägagångssätt. Det försvårar ändringar som kan vara nödvändiga utifrån nya behov som uppstår när myndighetens uppdrag förändras eller då nya möjligheter till insamling tillkommer. För att värna om den personliga integriteten för berörda individer finns det skäl att reglera i vilken

utsträckning som personuppgifter får behandlas, men att reglera behandlingar av andra uppgifter försvårar snarare vid utövandet av Skolverkets ansvar för att förse samhället med information om skolväsendet.

Skolverket bedömer därför att själva utformningen av förordningen skulle behöva förändras på så sätt att den detaljerade uppräknings av vilka uppgifter som registret ska eller får innehålla ersätts med en mer generell beskrivning av uppgifterna. Det bör därtill anges i förordningen vilka personuppgifter som får behandlas i registret. Det skulle innebära att förordningen om skolenhetsregistret liknar andra registerförfattningar.

I förordningen om skolenhetsregistret bör det också finnas bestämmelser om uppgiftsskyldighet, för att tydliggöra vilka verksamheter som är skyldiga att lämna de uppgifter som ska finnas i registret. Exakt vilka uppgifter som ska lämnas av olika uppgiftslämnare är lämpligt att reglera i myndighetsföreskrifter, utifrån behovet av flexibilitet.

Skolverket *ska* enligt den nuvarande förordningen föra ett register om skolenheter. Som myndigheten beskriver i denna hemställan finns det behov av att kunna tillhandahålla motsvarande information om andra enheter, dvs. att inkludera ytterligare verksamheter i registret än skolenheter och enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt. Eftersom enbart uppgiftsinsamling om skolenheter förekommer i dag krävs det dock förändringar hos såväl Skolverket som uppgiftslämnare i form av it-utveckling och nya rutiner. Utökningen av skolenhetsregistret bör ske i en takt som bedöms lämplig av myndigheten och också uppfattas som rimlig av andra berörda aktörer. För att undvika att förordningsändringar krävs vid varje sådan förändring föreslår Skolverket att skolenhetsregistret *får* innehålla uppgifter om andra verksamheter inom Skolverkets verksamhetsområde. Här nedanför beskrivs förutsättningarna för de olika verksamheterna som berörs.

Förändring för olika skolformer och verksamheter

Till följd av skolmyndigheternas tidigare beskrivna uppdrag bedömer Skolverket att det finns behov av att utöka vilka uppgifter som skolenhetsregistret får innehålla beträffande ett flertal olika typer av verksamheter. Här nedanför redovisas vilka dessa förändringar är. Det handlar om vilka verksamheter som avses, hur uppgifter om dessa bör samlas in, vilka uppgifter som Skolverket bedömer bör tillkomma i registret samt om uppgifterna bör tillhandahållas för allmänheten.

Förskolor och enheter där endast fritidshem anordnas

Skolverket bedömer att det behövs en ökad kunskap om förskolor, om fristående enheter där endast fritidshem anordnas och om deras huvudmän. Det följer framför allt av uppdraget om kvalitet och likvärdighet. Bättre kunskap om förskole-

enheter och fristående fritidshem skulle också innebära att Skolverket kan förse bl.a. regeringen och riksdagen, vårdnadshavare och allmänheten med bättre information om skolväsendet, vilket bl.a. bör anses ingå i uppdraget som beredskapsmyndighet. Även dessa enheter skulle därmed behöva ingå i skolenhetsregistret eller i ett motsvarande register.

Den årliga insamlingen av uppgifter om förskolor och pedagogisk omsorg som SCB i dag genomför på Skolverkets uppdrag är tillräcklig för statistikframställningen. Den är dock inte tillräcklig för annan verksamhet inom Skolverket. Exempelvis behövs det aktuella uppgifter om vilka förskolor som har tillstånd när olika statsbidrag ska handläggas. I dag begär inte Skolverkets handläggningsverksamhet in uppgifter om att en kommun har dragit in ett tillstånd för en enskild huvudman för en förskola, vilket innebär en risk för felaktiga utbetalningar.

Tillståndsprocessen för fristående förskolor skiljer sig från fristående skolor på så sätt att ansökan från en enskild huvudman om tillstånd att bedriva förskola ska handläggas av kommunen, inte av Skolinspektionen (2 kap. 7 § skollagen). Det innebär att det inte finns någon handläggning av tillstånden för enskilda huvudmän för förskola på den nationella nivån.

När ett fritidshem anordnas vid en skolenhet med förskoleklass, grundskola eller grundsärskola ingår fritidshemmet i skolenheten. När ett fritidshem inte anordnas vid en sådan enhet räknas det dock inte som en skolenhet (1 kap. 3 § skollagen). Om fritidshemmet tillhör en skolenhet ska ärenden om godkännanden av en enskild som huvudman handläggas av Skolinspektionen, medan sådana ärenden i övriga fall ska hanteras av den aktuella kommunen (2 kap. 7 § skollagen). Enskilda huvudmän för fritidshem hanteras alltså olika beroende på organisationen. Bara fritidshem som ingår i en skolenhet måste i dag registreras i skolenhetsregistret. En huvudman ska dock alltid ange huruvida fritidsverksamhet tillhandahålls.

I det nuvarande systemet för skolenhetsregistret är det Skolinspektionen som rapporterar in enskilda huvudmän inom skolväsendet och vilken verksamhet respektive huvudman har tillstånd att bedriva. Att i registret inkludera enskilda huvudmän vars tillstånd hanteras av respektive kommun, för förskolor och vissa fritidshem, skulle därmed innebära ny uppgiftsskyldighet för kommunerna. Skolverket bedömer dock att den skyldigheten endast innebär en marginellt ökad arbetsbörda för kommunerna, eftersom kommunerna redan i dag rapporterar liknande uppgifter en gång per år till SCB för statistikändamål; något som inte skulle behövas om uppgifterna finns i skolenhetsregistret. Det betyder att det som tillkommer för kommunerna är att förändringar av uppgifter om enskilda huvudmän för förskolor och vissa fritidshem även ska rapporteras in löpande.

När en sådan förändring genomförs är det motsvarande uppgifter som i dag finns för skolenheter i registret som bör samlas in. Vilken kommun som har beviljat tillståndet behöver det också finnas information om i registret.

Uppgifter som rör dessa verksamheter bör kunna göras tillgängliga för allmänheten, på samma sätt som uppgifter för skolenheter.

Komvux

Som har beskrivits tidigare är det kommuner och regioner som kan vara huvudmän för kommunal vuxenutbildning, samtidigt som sådana utbildningar i stor utsträckning utförs av enskilda utbildningsanordnare på entreprenad enligt bestämmelserna i 23 kap. skollagen. Informationen som i dag finns om skolformen, och särskilt om sådana utbildningar som bedrivs på entreprenad, är något bristfällig.

Skolenhetsregistret innehåller information på skolenhetsnivån för komvux, liksom för övriga skolformer. Det är dock upp till den kommunala huvudmannen hur skolenheterna inom komvux är organiserade. Det kan innebära att sådana utbildningar vid en och samma skolenhet i praktiken bedrivs av flera olika enskilda utbildningsanordnare på entreprenad. För att de nationella proven ska kunna genomföras digitalt kan det bli nödvändigt att samla in uppgifter på en mer lokal nivå än i dag, såsom uppgifter om vilka enskilda utbildningsanordnare som utför utbildningar inom komvux på entreprenad vid respektive skolenhet. Det kan då bland annat behövas uppgifter om utbildningsanordnarens namn, kontaktuppgifter och kopplingen till den ansvariga huvudmannen och skolenheten.¹⁶

Det finns också andra argument för att samla in fler uppgifter om hur huvudmännen anlitar enskilda utbildningsanordnare för att utföra utbildningar inom komvux på entreprenad. Exempelvis kan det behövas för Skolinspektionens tillsyn på skolnivån inom denna skolform. Att få fram mer statistikuppgifter, för skolenheter eller motsvarande, för enskilda utbildningsanordnare som bedriver utbildningar inom komvux på entreprenad efterfrågades även av KLIVA-utredningen.¹⁷

Skolverket saknar bemyndigande att kräva in uppgifter direkt från enskilda utbildningsanordnare utan betygsrätt. Att ge ett sådant bemyndigande skulle sannolikt förutsätta en lagändring. Skolverket kan dock begära in uppgifter från huvudmännen inom skolväsendet om vilka enskilda utbildningsanordnare som de anlitar för att utföra utbildningar på entreprenad enligt 23 kap. skollagen. Det gör Skolverket i dag vid insamlingen för den officiella statistiken.

Skolverket föreslår därför att huvudmannen får ansvaret för att de uppgifter som behövs i skolenhetsregistret lämnas om de enskilda utbildningsanordnarna som utför utbildningar på entreprenad för huvudmannens räkning.

¹⁶ För genomförandet av digitala nationella prov kan ytterligare uppgifter behövas, såsom uppgifter om provlokal, men sådana uppgifter hanteras inom ramen för Skolverkets provtjänst för digitala nationella prov.

¹⁷ Betänkandet Samverkande krafter – för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (SOU 2020:66), s. 161.

Uppgiftsskyldigheten gäller alltså huvudmännen, men vem som i praktiken lämnar uppgifterna bör inte regleras i förordningen om skolenhetsregister. Själva ansvaret för att lämna vissa uppgifter till registret kan inte överlåtas till de enskilda utbildningsanordnarna genom avtal om entreprenad. En huvudman kan dock avtala med utbildningsanordnaren om att denne ska ta fram specifika uppgifter som huvudmannen ska lämna till Skolverket. Det är dock alltid huvudmannen som är Skolverkets motpart i fråga om uppgiftslämnandet.

De uppgifter som bör ingå i skolenhetsregistret är motsvarande uppgifter som i dag ska ingå om enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt. Därutöver kan uppgifter behöva tillkomma i registret, t.ex. att registrera vilka kurser med nationella prov som anordnas.

Skolverket bedömer att samtliga uppgifter i skolenhetsregistret om enskilda utbildningsanordnare kommer att kunna tillhandahållas för allmänheten.

Utbildning motsvarande komvux

Det kan även behövas mer information om de enskilda utbildningsanordnare som anordnar utbildningar motsvarande komvux enligt bestämmelserna om betygsrätt i 6 kap. 1 § förordningen om vuxenutbildning. Dessa bestämmelser avser två kategorier av utbildningsanordnare. Dels nämns enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt för utbildningar motsvarande kommunal vuxenutbildning som på uppdrag av juridiska personer anordnas för uppdragsgivarnas räkning och för de personer som uppdragsgivarna utser (6 kap. 1 § första stycket 1). Dels nämns folkhögskolor som har betygsrätt för utbildningar motsvarande kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (6 kap. 1 § första stycket 2). Den sistnämnda gruppen bedriver då sådana utbildningar som avses i 24 kap. 11–15 §§ skollagen.¹⁸

Även om dessa utbildningsanordnare med betygsrätt registreras i skolenhetsregistret i dag finns det brister i uppgifterna om dem. Uppgifterna är t.ex. osäkra och kan vara inaktuella. Det beror på att Skolinspektionens tillstånd inte är tidsbegränsade och att tillstånden inte återkallas om anordnaren upphör med sin verksamhet. Det är därmed svårt att se om utbildningsanordnaren fortfarande ger de kurser som framgår av tillståndet eller om anordnaren över huvud taget är verksam. Det går inte heller att identifiera vilka utbildningsanordnare som ger kurser där det ska genomföras nationella prov. Sådana uppgifter finns i Skolinspektionens beslut, men registreras inte i skolenhetsregistret.

Utbildningsanordnare med betygsrätt lämnar i dag inte några uppgifter till skolenhetsregistret, utan uppgifter om dem förs in av Skolverket utifrån information från Skolinspektionen. Dessa uppgifter kompletteras med uppgifter från SCB:s

¹⁸ Notera att de folkhögskolor som nämns i andra punkten samtidigt kan ha betygsrätt även enligt första punkten, se <https://www.skolverket.se/skolutveckling/anordna-och-administrera-utbildning/anordna-utbildning-inom-vuxenutbildningen/anordna-utb/betygsratt-i-vuxenutbildningen>.

företagsdatabas. För att undvika de brister som har nämnts, och åstadkomma aktuella och fullständiga uppgifter, bör utbildningsanordnarna åläggas att uppdatera de uppgifter i registret som inte avser tillstånd från Skolinspektionen, liksom enskilda huvudmän inom skolväsendet. En uppgiftsskyldighet för sådana utbildningsanordnare bör med andra ord tillkomma.

För utbildningsanordnare med betygsrätt behövs sannolikt mer detaljerade uppgifter om vilken utbildning som tillståndet avser samt i vilken utbildning som nationella prov ska ges, utöver de uppgifter som anges i dag om skolformstyperna inom komvux. Skolenhetsregistret bör framöver också innehålla uppgifter från Skolinspektionen om vilka kurser med nationella prov som ingår i tillståndet. Vilka kurser som faktiskt ska anordnas, dvs. en delmängd av eller samtliga de kurser som tillståndet omfattar, kan behöva föras in av respektive utbildningsanordnare.

Uppgifter som ska tillhandahållas för allmänheten är desamma som för enskilda utbildningsanordnare som utför utbildningar inom komvux på entreprenad.

Vissa särskilda utbildningsformer

Särskilda utbildningsformer som behöver tillkomma

Två av de särskilda utbildningsformer som regleras i 24 kap. skollagen berörs av införandet av digitala nationella prov. Det kan därför behövas uppgifter om enheter eller motsvarande för dessa. Det gäller

- utbildningar vid särskilda ungdomshem enligt 24 kap. 8 och 9 §§ skollagen, och
- utbildningar för intagna i kriminalvårdsanstalt enligt 24 kap. 10 § skollagen.

Därmed behövs också uppgifter från Statens institutionsstyrelse och Kriminalvården. Uppgifterna om de olika enheterna enligt den första punkten behövs även för Skolverkets handläggning av statsbidrag.

Motsvarande uppgifter som för skolenheter bör anges också för de lokala verksamheter som förekommer inom dessa särskilda utbildningsformer, för att ge de underlag som behövs för digitala nationella prov samt uppföljningar och utvärderingar. Det behöver även anges en skolenhetskod på de olika betygsdokument som dessa verksamheter utfärdar i enlighet med skolförfattningarna.

Att en person har fått sin utbildning vid ett särskilt ungdomshem eller vid en kriminalvårdsanstalt kan ses som en känslig uppgift. Det kommer dock inte att finnas några uppgifter i skolenhetsregistret om elever, endast om respektive enhet hos Statens institutionsstyrelse och Kriminalvården. Registret kommer med andra ord inte att innehålla några personuppgifter som kopplar en individ till en utbildning vid respektive enhet, utan endast uppgifter om att skolenhetskoderna X avser

t.ex. det särskilda ungdomshemmet Y. Tillsammans med uppgifterna i skolenhetsregistret framgår det dock av betygsdokumentet om en specifik person har fått sin utbildning på ett särskilt ungdomshem eller vid en kriminalvårdsanstalt. Skolverket bedömer därför att det bör övervägas om uppgifter om koderna för dessa enheter inte bör göras publika enligt bestämmelsen i 14 § förordningen om skolenhetsregister.

Särskilda utbildningsformer som behöver regleras

Några av de särskilda utbildningsformer som regleras i 24 kap. skollagen ingår redan i dag i skolenhetsregistret i vissa fall, trots att det egentligen inte rör sig om skolenheter. Det bör framgå tydligare av förordningen om skolenhetsregister att även dessa enheter ska ingå.

Ett exempel på en sådan särskild utbildningsform är internationella skolor, som regleras i 24 kap. 2–7 §§ skollagen. Enheter som är internationella skolor ingår i skolenhetsregistret i dag, trots att de inte är skolenheter i skollagens mening. Detta har historiska skäl, eftersom skolenhetsregistret används som ram för Skolverkets statistikinsamlingar. De internationella skolorna har därför funnits med i registret sedan tidigare. Skolinspektionen, som prövar frågor kopplade till huvudmän för internationella skolor, informerar redan i dag Skolverket om beslut i dessa frågor. För att skolenhetsregistret ska ge en heltäckande bild av vilken utbildning som bedrivs bör internationella skolor ingå även framöver, men det behöver klargöras att det i skollagens mening inte är fråga om skolenheter.

Det kan i sammanhanget nämnas att utbildningar som leder fram till International Baccalaureate (IB) enligt 29 kap. 17 § skollagen bedrivs antingen av huvudmän inom skolväsendet eller av internationella skolor. Genom att det framgår av bestämmelserna att internationella skolor också ska ingå i skolenhetsregistret, kan det finnas uppgifter i registret om samtliga anordnare av IB-utbildning som omfattas av Skolverkets nationella uppföljningar och utvärderingar enligt 26 kap. 24 § skollagen utan att detta har reglerats specifikt.

Ett annat exempel är vissa utbildningar vid folkhögskolor. Utbildningar vid folkhögskolor som motsvarar kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare regleras i 24 kap. 11–15 §§ skollagen. Dessa folkhögskolor kan beviljas betygsrätt. Därför behöver det framgå i förordningen om skolenhetsregistret att bestämmelsen om utbildningsanordnare med betygsrätt omfattar även dem, också i de fall då betygsrätten endast avser 6 kap. 1 § första stycket 2 förordningen om vuxenutbildning.

Ytterligare en annan särskild utbildningsform är den som avses i 24 kap. 16–19 §§ skollagen. Enheter som driver sådan utbildning eller sådan särskild undervisning benämns sjukhusskolor och finns i några enstaka fall¹⁹ med i skolenhets-

¹⁹ Hösten 2022 rör det sig om fyra skolenheter som i skolenhetsregistret är markerade som sjukhusskolor. Det kan jämföras med t.ex. uppgifterna i en kvalitetsgranskning som Skolinspektionen genomförde 2017, då 37 sjukhusskolor nämndes.

registret i dag. Trots att sjukhusskolor inte är skolenheter i skollagens mening nämns det i förordningen i dag att det ska anges om en skolenhet som ingår i registret driver sådan utbildning (8 §). För att få en fullständig överblick över utbildningar inom skolväsendet och motsvarande utbildningar bör samtliga sjukhusskolor ingå i registret. De bör då regleras som andra verksamheter som inte är skolenheter.

Svenska utlandsskolor

Även svenska utlandsskolor som bedriver verksamhet i enlighet med 9 § förordningen om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar behöver inkluderas i registret inför genomförandet av digitala nationella prov. I detta fall handlar det om att i förordningen reglera vad som redan förekommer i registret. Uppgifterna bör lämnas av huvudmännen för de svenska utlandsskolorna.

Sådana huvudmän omfattas inte av uppgiftsskyldigheten för Skolverkets nationella uppföljningar och utvärderingar enligt 26 kap. 25 § skollagen. Däremot finns det en uppgiftsskyldighet för uppföljningar och utvärderingar i 43 § förordningen om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar. Där framgår det att huvudmän är skyldiga att lämna de uppgifter om sin skolverksamhet som Skolverket föreskriver. Detsamma gäller sådana uppgifter som behövs för Skolverkets nationella utvärderingsprojekt. Skolverkets föreskrifter ska begränsas till vad som behövs för en effektiv uppföljning och utvärdering av de mål för skolverksamheten som har bestämts av riksdagen eller regeringen.

Att ha en förteckning över skolenheter är en förutsättning för att kunna bedriva en effektiv uppföljning och utvärdering. Det bör därför vara möjligt för Skolverket att kräva in rapportering till skolenhetsregistret från utlandsskolornas huvudmän genom föreskrifter om uppgiftsskyldighet i enlighet med detta bemyndigande.

Uppgifter som behövs är motsvarande de uppgifter som finns för skolenheter.

Samtliga uppgifter bör ingå i vad som tillhandahålls till allmänheten.

Uppgifter om rektorer och andra företrädare

Även om namn på rektorer finns i skolenhetsregistret i dag är detta inte tillräckligt för att hantera åtkomst till Skolverkets olika e-tjänster. För att rätt personer ska ges tillgång till information som på något sätt är skyddad måste myndigheten kunna verifiera att en person är rektor, vilket innebär att även personnummer behöver hanteras. Därtill behövs e-postadresser till rektorer bl.a. för myndighetens arbete, t.ex. med uppföljningar och utvärderingar. Motsvarande uppgifter skulle också kunna behövas för liknande roller, i de fall det inte är skolenheter i skollagens mening, och för andra företrädare för huvudmän och verksamheter.

Detta innebär ytterligare behandlingar av personuppgifter än vad som förekommer i skolenhetsregistret i dag. För myndighetens del som helhet innebär det dock inte ytterligare behandlingar av personuppgifter, eftersom insamlingar av personnummer för rektorer förekommer för e-tjänster. För hanteringen av statsbidrag finns det också uppgifter inom myndigheten om vem som har rätt att företräda respektive huvudman. Personuppgifter om vem eller vilka som företräder olika verksamheter bör dock inte hanteras separat för respektive e-tjänst, utan samlat för att effektivisera arbetet. Andra skäl för detta är att dessa uppgifter ska hanteras av så få personer inom Skolverket som möjligt samt för att minska uppgiftslämnarbördan.

Uppgifter som tillkommer om rektorer och andra företrädare för verksamheterna bör – till skillnad från merparten av uppgifterna i registret – inte göras allmänt tillgängliga i skolenhetsregistrets öppna API.

Uppgiftslämningen och personuppgiftsbehandlingen behöver minimeras. Skolverket ser t.ex. i dag inte några behov av att hantera uppgifter om personnummer beträffande rektorer för förskolor, om förskoleenheter tillkommer i registret. Det förekommer inte bedömningsstöd eller nationella prov inom förskolan och därmed finns det inte heller i dagsläget samma behov av säker identifiering beträffande sådana rektorer.

För övriga verksamheter som föreslås tillkomma i registret, t.ex. enskilda utbildningsanordnare som bedriver utbildningar inom komvux på entreprenad och särskilda ungdomshem, kan uppgifter, inklusive personnummer, eventuellt komma att behövas om den verksamhetschef som motsvarar rektorn inom skolväsendet.

Nödvändiga författningsändringar

I detta avsnitt beskrivs hur förordningen om skolenhetsregister behöver ändras för att önskemålen i denna hemställan ska kunna tillgodoses. Konkreta förslag på ändringar i förordningen om skolenhetsregister finns i bilaga 2.

Även fortsättningsvis är det Skolverkets bedömning att förordningsnivån är fullt tillräcklig, eftersom skolenhetsregistret inte innehåller uppgifter som kan anses utgöra betydande intrång i den personliga integriteten för någon.

Inledande bestämmelser

I de inledande bestämmelserna bör det framgå att Skolverket inte bara ska föra, utan också tillhandahålla, ett allmänt register.

I och med att registret inte enbart omfattar skolenheter bör formuleringen ”skolenhetsregister” ersättas med ”register över skolenheter och annan skollagsreglerad verksamhet”. Därmed upprätthålls en användning av begreppet skolenhet som överensstämmer med definitionen i 1 kap. 3 § skollagen.

Vem som får använda registret framgår i 7 §. Skolverket bedömer att bestämmelsen inte tillför något och därför kan utgå.

Skyldigheten för huvudmän att lämna uppgifter till skolenhetsregistret är i dag meddelad med stöd av 26 kap. 25 § skollagen. Eftersom Skolverket föreslår att huvudmän för svenska utlandsskolor också ska omfattas av uppgiftsskyldigheten behöver också 43 § förordningen om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar nämnas i den inledande bestämmelsen. Därutöver behövs en rättelse av nämnda bestämmelsen. För närvarande nämns bestämmelsen om utlämnande av uppgifter, 14 §, i stället för bestämmelsen om föreskrifter om uppgiftslämning, 13 §, vilket torde ha sitt ursprung i att numreringen av paragraferna ändrades efter att utkastet till förordning remitterades hösten 2020.

Registrets innehåll

Bestämmelsen om registrets innehåll i 5 § förordningen om skolenhetsregister behöver kompletteras med en ny 5 a § som innehåller en uppräkningslista av verksamheter vars uppgifter Skolverket bedömer bör ingå i registret framöver. Det framgår sedan tidigare att registret *ska* innehålla uppgifter om skolenheter, vilket föreslås vara kvar i 5 §. Det bör det framgå av den nya 5 a § att registret även *får* innehålla uppgifter om de övriga verksamheter som räknas upp där. Användningen av ”får” i stället för ”ska” skulle medföra den önskvärda flexibiliteten för Skolverket att samla in uppgifter endast när det finns förutsättningar för och behov av sådan insamling och registrering. Den uppgiftsskyldighet som detta förutsätter beskrivs i avsnittet ”Inhämtande av uppgifter”.

Verksamheter som bör läggas till eller förtydligas i förordningen.:

- förskoleenheter
- fristående fritidshem som inte anordnas vid en skolenhet
- internationella skolor
- utbildning vid särskilda ungdomshem
- utbildning för intagna i kriminalvårdsanstalt
- sjukhuskolor
- svenska utlandsskolor
- folkhögskolor som har getts tillstånd att sätta betyg, anordna provning samt utfärda betyg och intyg enligt bestämmelser som gäller för skolväsendet för utbildning motsvarande kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare enligt 6 kap. 1 § första stycket 2 förordningen om vuxenutbildning.

Dessa verksamheter är dels utbildningar som ingår i skolväsendet, dels utbildningar eller andra verksamheter som inte tillhör skolväsendet men regleras i skollagen.

Det bör också tydliggöras att enskilda utbildningsanordnare som utför utbildningar inom komvux på entreprenad får ingå i registret, inklusive beskrivningar av till vilken skolenhet respektive utbildning hör.

Ur kvalitetshänseende skulle det kunna vara lämpligt att hantera de olika slags enheterna på olika sätt. Genom det förändrade upplägget för förordningen som beskrivs i denna hemställan, där personuppgiftsbehandlingsregister innehåll föreslås bli reglerade, bör den exakta indelningen vara upp till den registerförande myndigheten att avgöra.

Registrets ändamål

Om personuppgiftsbehandlingsregister regleras, i stället för vilka uppgifter som ska ingå i registret, behöver också formuleringarna om registrets ändamål uppdateras. Den nuvarande formuleringen i 6 § förordningen om skolenhetsregistret beskriver framför allt skolenhetsregistrets förhållande till andra register. Skolverket bedömer att bestämmelsen tydligare bör beskriva vad uppgifterna får användas till.

För det första kan det vara lämpligt med ett inledande stycke som beskriver det övergripande syftet med registrets uppgifter, dvs. att de ska användas för att föra en aktuell förteckning över skollagsreglerad verksamhet.

För det andra bör det framgå för vilka ändamål som personuppgifterna i registret får användas. Skolverket bedömer att det kan passa med en generell bestämmelse om att Skolverket ska ha tillgång till de uppgifter som myndigheten behöver för att utföra de verksamheter som den ansvarar för. Det kan också specificeras att de ska kunna användas för uppföljningar och utvärderingar av skollagsreglerad verksamhet samt för att kontrollera verksamhetsföreträdares identitet och behörighet i samband med Skolverkets verksamhet. Därutöver ska personuppgifterna kunna användas för att ge annan verksamhet inom Skolverket tillgång till de uppgifter som behövs, t.ex. för handläggning av statsbidrag eller för genomförandet av digitala nationella prov. Skolverket vill här betona att det inte handlar om uppgifter som är önskvärda att ha, utan om uppgifter som på något sätt behövs för att genomföra myndighetens uppdrag på ett lämpligt sätt. Ett tänkbart exempel skulle kunna vara att samla in information om vilka personer som är behöriga att företräda olika huvudmän som ansöker om statsbidrag.

Personuppgifter som får behandlas

Det bör läggas till ett avsnitt i förordningen om personuppgiftsbehandlingsregister. Detta syftar till att begränsa vilka personuppgifter som får behandlas

över huvud taget, utifrån EU:s dataskyddsförordnings princip om uppgiftsminimering.

För det första bör det framgå beträffande vilken personkrets som personuppgifterna bör få behandlas. Då skolenhetsregistret syftar till att tillhandahålla grundläggande information om skolväsendet, som olika delar av Skolverket samt andra aktörer har behov av, är det endast en begränsad krets som bör komma i fråga. I dag finns uppgifter om rektorer i registret, men då endast med namn. Om någon enskild fysisk person skulle vara en enskild huvudman²⁰, skulle också dennes personnummer vara huvudmannens organisationsnummer. Detta är mycket sällsynt.

Skolverket bedömer att rektorer även framöver bör framgå av registret. Därutöver kan motsvarande funktioner i andra verksamheter behöva inkluderas. Eftersom vissa verksamheter inom Skolverket, t.ex. uppgiftslämnande och hanteringar av statsbidrag, förutsätter att olika individer kan identifieras som behöriga företrädare för en huvudman kan ytterligare personer vara lämpliga att lägga till, t.ex. en förvaltningschef eller en administratör. Det handlar alltså inte om att kunna ange vilka som är lärare eller elever vid en skolenhet. Skolverket bedömer att ett adekvat uttryck därmed kan vara ”företrädare för verksamheterna i registret”. Därmed täcks både enhets- och huvudmannanivå in.

För det andra bör det regleras vilka slags personuppgifter som kan bli aktuella att behandla i registret. Grundläggande information som kan bli aktuell är namn och kontaktuppgifter, t.ex. e-postadresser. För att uppfylla syftet att kunna verifiera en användares behörighet till t.ex. olika e-tjänster behövs dessutom personnummer eller samordningsnummer. Därmed täcks också organisationsnummer för en enskild firma in, om en sådan skulle ha tillstånd som huvudman. Skolverket ser inte behov av att samla in några andra personuppgifter.

Registeruppgifter

Bestämmelserna om vilka uppgifter som ska ingå i registret i 8–10 §§ förordningen om skolenhetsregister, bör – med tanke på den ändrade utformningen – ersättas med en mer generell beskrivning av uppgifterna.

Skolverket har övervägt om de nuvarande detaljerade bestämmelserna skulle kunna upphöra att gälla utan att ersättas av någon annan bestämmelse. Myndigheten bedömer dock att det eventuellt kan behövas någon övergripande reglering av registeruppgifterna kopplat till uppgiftsskyldigheten. Förslaget är därför att några kategorier av uppgifter beskrivs, i stället för de exakta uppgifterna som ska ingå. Följande kategorier bör ingå:

- **Organisatoriska uppgifter.** Till denna kategori hör t.ex. huvudmannens och skolenhetens namn och organisationsnummer, den juridiska formen för huvudmannen samt skolenhetskoden.

²⁰ Företagsformen enskild näringsverksamhet som också kallas enskild firma.

- **Uppgifter om företrädare.** Här avses exempelvis namn (se avsnittet Uppgifter om rektorer och andra företrädare).
- **Kontaktuppgifter.** Det är t.ex. postadress, e-postadress och telefonnummer både till de aktuella organisationerna och till deras företrädare.
- **Uppgifter om utbildningen eller verksamheten.** Detta är uppgifter som beskriver den aktuella utbildningen eller verksamheten, såsom dess inriktning, om det är en särskild typ av skola samt statusen²¹. Även uppgifter om en huvudmans avtal med en enskild utbildningsanordnare om entreprenad enligt 23 kap. skollagen ingår här.
- **Geografisk miljöinformation.** Här avses sådana uppgifter om skolenheter för förskoleklass, grundskolan, specialskolan, sameskolan, anpassade grundskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan, vilka Skolverket har informationsansvar för enligt 3 kap. 19 § 4 förordningen (2010:1770) om geografisk miljöinformation.

Uppgifterna i registret avser alltså såväl själva verksamheterna som huvudmännen för verksamheterna. Skolverket har övervägt om detta faktum bör framgå tydligare av förordningen, men har bedömt att det inte är nödvändigt.

Eftersom registret dels bör utvecklas i den takt som fungerar för både Skolverket och uppgiftslämnarna, dels inte bör innehålla fler uppgifter än vad som är nödvändigt, bör bestämmelsen om registeruppgifter omformuleras något. I stället för att beskriva vilka uppgifter som registret *ska* innehålla bör bestämmelsen ange vilka uppgifter som registret *får* innehålla.

Inhämtande av uppgifter till registret

För SCB:s del behöver inte uppgiftsskyldigheten ändras, men eftersom de efterfrågade uppgifterna kommer från det allmänna företagsregistret, som tillhandahålls för allmänheten, behöver inte någon uppgiftsskyldighet framgå av förordningen om skolenhetsregistret.

Skolinspektionen lämnar i dag uppgifter om skolenheter med enskild huvudman och om enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt. Uppgifterna behöver kompletteras med fler detaljer, men dessa detaljer ingår i vad som anges om Skolinspektionens uppgiftsskyldighet i dag.

Andra myndigheter som kan komma att behöva lämna uppgifter om sin respektive utbildning som omfattas av skollagen är Statens institutionsstyrelse och Kriminalvården. Att dessa myndigheter ska lämna uppgifter till registret bör framgå av förordningen om skolenhetsregistret. Eftersom det inte är givet exakt vilka uppgifter som bör ingå i registret, eller från och med vilken tidpunkt, bör det framgå av för-

²¹ För skolenheter anges i dag något av alternativen aktiv, planerad, framtida, vilande eller upphört.

ordningen att skyldigheten endast gäller de uppgifter som Skolverket behöver för registret. Avsikten med detta förslag är att begränsa uppgiftslämningen.

Kommunerna behöver lämna uppgifter i de fall då förskoleenheter eller fristående enheter där endast fritidshem anordnas ska ingå i registret. Det ska kommunen då göra i egenskap av kommun som handlägger ärenden om godkännande av enskild huvudman för sådana enheter enligt 2 kap. 7 § skollagen, dvs. inte i egenskap av huvudman. Uppgiftsskyldigheten i 26 kap. 25 § skollagen avser i första hand huvudmännen för den berörda utbildningen eller verksamheten. Regeringen får meddela föreskrifter om att även någon annan som kan lämna upplysningar eller innehar handlingar och annat material som avser verksamheten och behövs för uppföljningen och utvärderingen ska vara skyldig att på begäran av Skolverket lämna uppgifter om verksamheten (26 kap. 25 § andra stycket skollagen). Skolverket bedömer att regeringen därmed kan föreskriva att kommunerna ska lämna upplysningar om tillstånden för enskilda huvudmän.

Huvudmän för komvux ska enligt detta förslag ansvara för att uppgifter lämnas om enskilda utbildningsanordnare som anlitas för att utföra utbildningar på entreprenad. Huvudmännen för komvux omfattas redan av uppgiftsskyldigheten för registret och Skolverkets föreskrifter. Bemyndigandet att meddela föreskrifter avseende detta fungerar i dess nuvarande form. Som har nämnts tidigare finns det inget hinder för huvudmän att ta hjälp av den enskilda utbildningsanordnaren för uppgiftslämnandet.

Möjligen skulle regeringen, med stöd av 26 kap. 25 § andra stycket skollagen, kunna meddela föreskrifter om att även sådana enskilda utbildningsanordnare ska vara skyldiga att lämna upplysningar. I förarbetena anges att bestämmelsen exempelvis kan avse utomstående personer som till följd av entreprenadavtal har särskild kännedom om huvudmannens verksamhet.²² Frågan har dock inte analyserats närmare av Skolverket.

Utbildningsanordnare med betygsrätt kan enligt förslaget behöva lämna uppgifter om den egna verksamheten. Även om de i dag ingår i registret rapporterar de inte något på egen hand. Som har nämnts tidigare omfattas de av uppgiftsskyldigheten i 26 kap. 25 § skollagen. Det innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter och vilken verksamhetsredovisning som ska lämnas. Skolverket bedömer att de bör läggas till i bemyndigandet om att utfärda föreskrifter om uppgiftslämning som finns i förordningen om skolenhetsregister.

Även de som är huvudmän för internationella skolor och för sjukhusskolor kan komma att behöva lämna uppgifter om sina verksamheter. Dessa omfattas dock av uppgiftsskyldigheten för ”en huvudman för utbildning eller annan verksamhet som är föremål för nationell uppföljning och utvärdering” i 26 kap. 25 § skollagen, som ligger till grund för uppgiftsskyldigheten för huvudmän i skolenhets-

²² Prop. 2009/10:165, s. 906 och 897.

registret i dag. Det bör framgå av förordningen om skolenhetsregistret att Skolverket får meddela föreskrifter Att dessa huvudmän bör omfattas av uppgiftsskyldighet föranleder därmed inte någon förändring av den nuvarande bestämmelsen.

Huvudmännen för svenska utlandsskolor bör också uppdatera sina uppgifter. Utlandsskolorna är visserligen så få att Skolverket skulle kunna lägga in uppgifterna, men ansvaret för att uppgifterna om skolenheten är korrekta bör vila på huvudmannen. För genomförandet av digitala nationella prov bör den för utbildningen ansvariga huvudmannen också vara skyldig att se till att alla förutsättningar för provens genomförande är uppfyllda. Till skillnad från övriga huvudmän som ska lämna uppgifter omfattas inte dessa huvudmän av uppgiftsskyldigheten i 26 kap. 25 § skollagen. En hänvisning till uppgiftsskyldigheten i 43 § förordningen om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar behöver därför läggas till i 1 § förordningen om skolenhetsregistret.

Skolverket bör även i fortsättningen få meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska samlas in (13 § förordningen om skolenhetsregistret). Utifrån de förslag som Skolverket lämnar i denna hemställan finns det behov av att förändra bemyndigandet, genom att kretsen av uppgiftslämnare utvidgas. Skolverket bör kunna meddela föreskrifter både för huvudmän inom skolväsendet och för ansvariga för annan utbildning eller verksamhet som omfattas av skolenhetsregistret. Därtill behöver enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt nämnas särskilt. Slutligen bör föreskriftsrätt i fråga om kommunerna tillkomma, kopplat till uppgifter som gäller deras handläggning av ärenden som rör godkännanden av enskilda som huvudmän.

Utlämnande av uppgifter

Bland de uppgifter som Skolverket föreslår ska tillkomma i registret finns det ytterligare personuppgifter, såsom personnummer för rektorer. Sådana uppgifter bör, då de inte kan anses vara av intresse för allmänheten samt på grund av deras skyddsvärde, inte publiceras på registrets webbplats. Det kan därför behövas ett undantag för dylika uppgifter i förordningens bestämmelse om att hålla uppgifter tillgängliga för allmänheten via en publik webbplats (14 §). Möjligen är det tillräckligt att den nuvarande bestämmelsen anger att ”uppgifter ur registret” ska tillhandahållas, dvs. Skolverket skulle därmed kunna avgöra vilka uppgifter som ska tillhandahållas. För tydlighetens skull är det dock önskvärt med ett explicit undantag för dessa mer skyddsvärda uppgifter som avser enskilda individer.

Som har nämnts tidigare kan det också övervägas om uppgifter om skolenhetskoder för utbildningar vid särskilda ungdomshem samt kriminalvårdsanstalter inte bör göras publika på registrets webbplats.

Övrigt

Skolenhetsregistret ska även innehålla uppgifter om de skolenheter som i skollagen numera benämns resursskolor. Formuleringen av den berörda bestämmelsen behöver därför uppdateras.

Skolverkets bedömning av vad som inte behöver förändras

Skolverket har övervägt om förordningens rubrik bör förändras, då registret ska kunna innehålla betydligt fler verksamheter än enbart skolenheter. Myndigheten bedömer att namnet "skolenhetsregistret" är etablerat till den grad att det bör användas även i fortsättningen, bl.a. för att underlätta uppgiftsinsamlingen, och föreslår därför inte någon förändring av rubriken.

Skolverket bedömer att önskemålen i denna hemställan inte föranleder några förändringar av följande avsnitt i förordningen:

- förhållandet till annan dataskyddsreglering, samt
- gallring.

Ikraftträdande

Det vore önskvärt med ikraftträdande av förändringarna vid årsskiftet 2023/24. Därmed finns det tid för att utfärda föreskrifter och på andra sätt förbereda hanteringen, både för Skolverket och för uppgiftslämnarna.

Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs kort för de konsekvenser som Skolverket bedömer kan uppstå om regeringen väljer att tillgodose denna hemställan och besluta om de föreslagna förändringarna i förordningen om skolenhetsregister.

Konsekvenser för Skolverket och andra användare av skolenhetsregistret

En utökning av uppgifterna i skolenhetsregistret kommer att underlätta för såväl Skolverket som andra användare. För Skolverkets del kan det stödja genomförandet av regeringsuppdraget om att digitalisera de nationella proven, underlätta myndighetens ansvar som beredskapsmyndighet, skapa bättre förutsättningar för att genomföra regeringsuppdraget om det nationella kvalitetssystemet samt förenkla hanteringen av myndighetens e-tjänster. Även andra användare av skolenhetsregistret kommer att gynnas av en bättre tillgång till uppgifter, särskilt Skolinspektionen som behöver kunna följa upp komvux på skolnivån.

Förändringen kommer att kräva mer arbete från Skolverkets sida. Inledningsvis behövs it- och verksamhetsutveckling samt insatser för att informera uppgiftsläm-

narna och implementera förändringarna, inklusive de förändrade processerna i förvaltningen av registret, exempelvis i syfte att hantera de enskilda utbildningsanordnarna. I ett långsiktigt perspektiv blir konsekvensen en ökad arbetsinsats för själva registerförvaltningen, eftersom Skolverket behöver säkerställa att fler uppgifter lämnas in och kvalitetsgranskas. Bedömningen är dock att det totalt sett underlättar myndighetens arbete.

En negativ konsekvens som bör nämnas är risken för felaktiga uppgifter, då fler aktörer ska lämna uppgifter till skolenhetsregistret. Denna risk gäller särskilt inledningsvis när förändringen har genomförts. Risken bör kunna hanteras genom kommunikationsinsatser och stöd till uppgiftslämnarna samt genom att Skolverket inledningsvis avdelar mer resurser för att granska och rätta uppgifter i registret.

Skolverket bedömer att de kostnader som uppkommer med anledning av de ändringar som föreslås i denna hemställan ryms inom myndighetens befintliga anslag.

Konsekvenser för kommuner

I 245 av landets 290 kommuner fanns det minst en förskola med en enskild huvudman hösten 2022. Det innebär att om Skolverket framöver inkluderar förskoleenheter i registret berörs merparten av landets kommuner.

Förslagen innebär att kommunerna ska rapportera ytterligare uppgifter till registret. Det är dock uppgifter som de redan nu har tillgång till och behöver ha ordning och reda på. (Se även här nedanför angående konsekvenser för kommunala huvudmän.)

Beträffande förskolor och fristående fritidshem med enskild huvudman handlar det om att kommunen ska rapportera utifrån de tillstånd som den har beviljat. Det bör också nämnas att uppgifterna om förskolor lämnas av kommunerna en gång per år redan i dag, i den insamling om verksamhet inom förskolan och pedagogisk omsorg som SCB gör på Skolverkets uppdrag. Förslaget innebär därför i praktiken enbart ändrad tidpunkt för rapporteringen och skyldighet att uppdatera eventuella förändringar av tillstånd. SCB-insamlingen kan därmed begränsas till att enbart handla om pedagogisk omsorg.

Skolverket ser inte att det finns något alternativ till att kommunerna lämnar uppgifter om dessa verksamheter. I likhet med processen för skolenheter bör det vara den tillståndsgivande myndigheten som meddelar vilka enheter som har tillstånd.

Konsekvenser för kommunala huvudmän (kommuner och regioner)

Förslagen berör potentiellt samtliga 290 kommuner, samt de kommunalförbund som är huvudmän för utbildning inom komvux. Det var 149 kommuner och fem kommunalförbund som anlitade en eller flera enskilda utbildningsanordnare på entreprenad inom komvux under 2021.

Beträffande komvux och enskilda utbildningsanordnare kan det bli aktuellt för kommunen att rapportera utifrån tecknade avtal om entreprenad för utbildningar inom skolformen, där kommunen är huvudman. Detta tillkommer utöver att respektive kommun rapporterar in uppgifter om den utbildning inom komvux som den bedriver i egen regi.

För en majoritet av de kommunala huvudmännen kommer detta inte att innebära någon större arbetsinsats. Under 2021 anordnades komvux i 253 kommuner och 7 kommunalförbund. Av dessa var det 104 kommuner och 2 kommunalförbund som inte anlidade någon enskild utbildningsanordnare alls. Ytterligare 68 kommuner och 4 kommunalförbund anlidade bara en eller två utbildningsanordnare.²³

För det fåtal kommuner och kommunalförbund som anlitar ett större antal utbildningsanordnare kommer förslaget att innebära en ökad arbetsinsats. Under 2021 var det 27 kommuner och som anlidade fler än tio utbildningsanordnare. Det får dock anses som en rimlig arbetsbörda för kommuner och kommunalförbund att kunna redogöra för de anordnare som utför verksamhet på entreprenad, inklusive uppgifter om skolenheter, start- och slutdatum för entreprenadavtal samt vilka utbildningar de bedriver. Skolverket ser inte heller någon annan lösning som ger de uppgifter som behövs med tillräcklig kvalitet.

Vinsten för de kommunala huvudmännen är att det därmed finns samlad, aktuell information om t.ex. verksamheter inom komvux på skolnivå, och att de därmed inte behöver ta fram sådana uppgifter särskilt vid behov. Detta förslag innebär dock inte att det finns statistik på verksamhetsnivå, som KLIVA-utredningen efterfrågade.

Då även regioner kan vara huvudmän för komvux innebär förslagen att även de kommer att bli skyldiga att rapportera in uppgifter om enskilda utbildningsanordnare som de anlitar på entreprenad. Under 2021 fanns det två regioner som erbjöd utbildningar i komvux. Ingen av dessa anlidade dock någon utbildningsanordnare på entreprenad. Det skulle dock kunna inträffa att även en region anlitar en enskild utbildningsanordnare på entreprenad och därmed blir skyldig att rapportera in uppgifter om denna utbildningsanordnare till skolenhetsregistret. Skolverket bedömer dock att den börda som då uppstår för regionerna är mycket begränsad. Detta är uppgifter som de bör ha tillgång till och ändå behöver ha ordning och reda på. Skolverket ser heller ingen annan lösning som ger de uppgifter som behövs med tillräcklig kvalitet.

Konsekvenser för enskilda huvudmän

Antalet enskilda huvudmän inom förskolan var 1 999 läsåret 2021/22, vilka stod för 2 789 förskoleenheter.

²³ Sammanställning av uppgifter från underlaget till den officiella statistiken som Skolverket gjort för denna konsekvensanalys.

Enskilda huvudmän för förskolor och för fristående fritidshem som inte anordnas vid en skolenhet kommer, om dessa enheter inkluderas i registret, att lämna vissa uppgifter på egen hand. Det handlar dock om ett fåtal uppgifter, såsom kontaktuppgifter för enheten, status och uppgifter om rektor eller motsvarande. Samtidigt skulle utökningen av uppgifter i skolenhetsregistret att ha positiva konsekvenser för de enskilda huvudmännen inom dessa verksamheter, eftersom det kan underlätta huvudmännens kontakter med de statliga skolmyndigheterna, t.ex. vid ansökningar om statsbidrag.

Konsekvenser för enskilda utbildningsanordnare

Enskilda utbildningsanordnare med betygsrätt kan komma att behöva rapportera in uppgifter om den egna verksamheten, dvs. om utbildning motsvarande kommunal vuxenutbildning. Detta innebär en ny uppgift jämfört med i dag, eftersom alla uppgifter i skolenhetsregistret om sådana utbildningsanordnare hämtas från andra källor.

Hur många utbildningsanordnare som omfattas är oklart. I september 2022 fanns det totalt 208 utbildningsanordnare med rätt att sätta betyg m.m. registrerade i skolenhetsregistret. Flera av dessa anordnar sannolikt även utbildningar på entreprenad. Dessutom är det inte samtliga av dessa som anordnar kurser i vilka det ska ges nationella prov.

Den arbetsinsats som kommer att krävas bedöms dock vara hanterbar, då den är av mindre omfattning. De uppgifter som kommer att efterfrågas är sådana som anordnaren rimligtvis bör ha lätt tillgängliga. Skolverket ser inte heller någon annan lösning som ger de uppgifter som behövs med tillräcklig kvalitet.

Konsekvenser för andra statliga myndigheter

För Kriminalvården och Statens institutionsstyrelse kan förslaget innebära krav på att lämna uppgifter, men i gengäld skulle genomförandet av digitala nationella prov kunna underlättas för eleverna vid deras verksamheter. Statens institutionsstyrelse lämnar dessutom uppgifter om sina enheter redan i dag, men då till Skolverkets statsbidragsverksamhet i stället för till skolenhetsregistret.

Om Skolverket framöver vill att dessa myndigheter ska lämna in ytterligare uppgifter kommer Skolverket att samråda med dem inför en sådan eventuell förändring.

Bland de positiva konsekvenserna för statliga myndigheter kan upprepas vad som har redovisats tidigare, nämligen att Skolinspektionen kan få tillgång till uppgifter om verksamheter inom komvux på skolnivå, som underlag för den tillsyn som myndigheten ska genomföra.

Konsekvenser för den personliga integriteten

Förslagen innebär att ytterligare uppgifter om rektorer och andra företrädare för verksamheterna samlas in och hanteras i skolenhetsregistret. Det är fråga om personuppgiftsbehandlingar som enligt förslagen är tänkt att ske inom ramen för skolenhetsregistret i stället för, som i dag, genom särskilda inloggningstjänster för att kontrollera behörigheter. Den personliga integriteten skyddas bl.a. genom att dessa uppgifter inte görs tillgängliga för allmänheten genom skolregistrets öppna API. Samtidigt föreslås att registrets ändamål omformuleras. Även i fortsättningen krävs dock att de uppgifter som samlas in är sådana som behövs för att Skolverket ska kunna bedriva sin verksamhet, dvs. för uppdrag i enlighet med förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk, regleringsbrev eller särskilda beslut av regeringen. Därmed bör personuppgiftsbehandlingarna kunna bedömas som proportionerliga.

För förvaltningen av skolenhetsregistret finns det en särskild sekretesshandläggare utsedd. Endast denna person ser uppgifter om och kan hantera eventuella användare med skyddade personuppgifter. För rektorer med skyddade personuppgifter är samma hantering tänkt att användas.

Skolverket bedömer att påverkan på enskildas personliga integritet är begränsad och att denna påverkan är proportionerlig i förhållande till ändamålet att ge de berörda personerna tillgång till digitala tjänster i Skolverkets regi.

Alternativa åtgärder

Skolverket har övervägt alternativa åtgärder för att få tillgång till de uppgifter som behövs för myndighetens uppdrag men som i dag saknas i skolenhetsregistret. Detta beskrivs i andra delar.

Skolverket har därutöver övervägt om samtliga uppgifter bör samlas i ett och samma register, dvs. i det skolenhetsregister som redan är reglerat i förordning, samt om en eller flera särskilda registerförordningar är den mest ändamålsenliga regleringen. För närvarande arbetar dock Skolinformationsutredningen (U 2021:04) med frågor som rör regleringen av Skolverkets personuppgiftsbehandlingar, t.ex. i skolenhetsregistret. Därmed betraktar Skolverket förordningen om skolenhetsregister som en tillfällig lösning, i avvaktan på en författningsteknisk lösning som inte reglerar exakt hur registren ska byggas upp. Förändringar behövs dock för att Skolverket ska ha bemyndigande att samla in de uppgifter som beskrivs i denna hemställan. Skolverkets bedömning är därför att den bästa lösningen för närvarande är att de föreslagna förändringarna regleras i förordningen om skolenhetsregister.

Bör ytterligare verksamhet regleras?

Skolverket har analyserat om ytterligare verksamheter bör läggas till i skolenhetsregistret. Myndigheten har analyserat frågan för respektive verksamhet inom sär-

skilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet enligt 24 respektive 25 kap. skollagen.

Utbildning i hemmet eller på annan lämplig plats (24 kap. 20–22 §§ skollagen) anordnas av den som är huvudman för den utbildning som eleven annars deltar i. Det handlar således inte om särskilda anordnare eller enheter. I dag samlas endast uppgifter om denna särskilda utbildningsform in för grundskolan, då varje kommun ska rapportera antalet elever som omfattas.

En annan särskild utbildningsform handlar om när ett skolpliktigt barn har medgivits rätt att fullgöra skolplikten på annat sätt än som anges i skollagen (24 kap. 23–25 §§ skollagen). Även här saknas det enheter som ska granskas.

Annan pedagogisk verksamhet (25 kap. skollagen) bedömer vi inte är aktuell att lägga till. Det finns inte behov av löpande uppdateringar om sådan verksamhet och den administrationen bör därmed undvikas.

Hemställan om förordningsändringar

Sammantaget bedömer Skolverket att skolenhetsregistret behöver utökas med ytterligare uppgifter. Skolverket hemställer därför om att regeringen beslutar om ändringar i förordningen om skolenhetsregister.

Peter Fredriksson

Anna Egeryd Neuman

Handlingen är beslutad i Skolverkets elektroniska ärende- och dokumenthanteringssystem av:
Anna Egeryd Neuman (Signerare) den 2023-04-25
Peter Fredriksson (Generaldirektör) den 2023-05-02.

Detta beslut har fattats av generaldirektör Peter Fredriksson. I ärendets slutliga handläggning har även chefsjuristen Eva Westberg, avdelningschefen Eva Durhán och huvudprojektledaren Anna Egeryd Neuman (föredragande) deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Uppgifter i skolenhetsregistret

Bilaga 2: Förslag till ändringar i förordningen (2020:833) om skolenhetsregister

Bilaga 1: Uppgifter i skolenhetsregistret

Uppgifter som är obligatoriska att rapportera i skolenhetsregisterportalen för skolenheter:

- skolenhetens namn
- rektorns namn
- skolenhetens status¹
- skolform(er) som förekommer vid skolenheten
- huvudmannens organisationsnummer²
- inriktning för fristående skolenheter³ (om grundskola/gymnasieskola)
- årskurser på skolenheten (om grundskola, grundsärskola, specialskola eller sameskola)
- program på skolenheten (om gymnasieskola eller gymnasiesärskola)
- skolans namn
- adressuppgifter till skolenheten
- telefonnummer till skolenheten
- webbadress till skolenheten
- e-postadress till skolenheten.

Uppgifter som inte är obligatoriska att rapportera i skolenhetsregisterportalen:

- CSN-kod (om gymnasieskola)

¹ Aktiv, planerad, framtida, vilande eller upphört.

² För svenska utlandsskolor anges Skolverket som huvudman, även om det inte är korrekt.

³ Allmän, konfessionell eller Waldorf. Även om det är en internationell skola framgår här.

- om skolenheten är en fristående skolenhet med begränsat mottagande för elever i behov av särskilt stöd⁴
- om skolan är en sjukhuskola
- geografisk position.

Uppgifter i registret som kopplas på från SCB:s allmänna företagsregister:

- juridisk form för huvudmannen
- typ av huvudman⁵
- huvudmannens namn
- kontaktuppgifter till huvudmannen
- status för huvudmannen.

För en enskild utbildningsanordnare anges organisationsnummer och skolform(er) samt uppgifter för denne från SCB:s allmänna företagsregister.

⁴ Det vill säga en sådan skola som brukar kallas resursskola.

⁵ Kommun, region, kommunalförbund, enskild, osv.

Bilaga 2: Förslag till ändringar i förordningen (2020:833) om skolenhetsregister

I denna bilaga finns ett utkast till författningsändringar i enlighet med de sakliga ändringar som har beskrivits i hemställan.

Förslaget innebär i fråga om förordningen (2020:833) om skolenhetsregister

- dels att 9–11 §§ ska upphöra att gälla,
- dels att 1, 2, 5–8 och 12–14 §§ ska ha följande lydelse,
- dels att det ska införas en ny paragraf, 5 a §, och en ny rubrik närmast före 7 § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna förordning är meddelad med stöd av

- 26 kap. 25 § skollagen (2010:800) i fråga om 14 §, och	- 26 kap. 25 § skollagen (2010:800) och 43 § förordningen (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar i fråga om 13 §, och
- 8 kap. 7 § första stycket 2 regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.	

2 §

Statens skolverk ska föra ett allmänt *skolenhetsregister*.

Myndigheten är personuppgiftsansvarig för registret.

Statens skolverk ska föra *och tillhandahålla* ett allmänt *register över skolenheter m.m.*

5 §

Registret ska innehålla uppgifter om skolenheter inom skolväsendet.

Registret ska innehålla uppgifter om skolenheter inom skolväsendet.
Med skolenhet avses sådan skolenhet

*som anges i 1 kap. 3 § skollagen
(2010:800).*

*Med skolenhet avses sådan
skolenhet som anges i 1 kap. 3 §
skollagen (2010:800).*

*Registret ska även innehålla
uppgifter om enskilda
utbildningsanordnare som har getts
tillstånd att sätta betyg, anordna
prövning samt utfärda betyg och intyg
enligt bestämmelser som gäller för
skolväsendet för utbildning
motsvarande kommunal
vuxenutbildning enligt 6 kap. 1 § första
stycket 1 förordningen (2011:1108) om
vuxenutbildning.*

5 a §

*Registret får innehålla uppgifter om
förskoleenheter inom skolväsendet. Med
förskoleenhet avses sådan förskoleenhet
som anges i 1 kap. 3 § skollagen
(2010:800).*

*Registret får även innehålla
uppgifter om*

*1. fritidshem vars huvudman
kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 §
andra stycket skollagen (2010:800),*

*2. enskilda utbildningsanordnare
som utför kommunal vuxenutbildning på
entreprenad enligt 23 kap. skollagen,*

*3. internationella skolor enligt
24 kap. 2 § skollagen,*

*4. utbildning vid särskilda
ungdomshem enligt 24 kap. 8 och 9 §§
skollagen,*

*5. utbildning för intagna i kriminal-
vårdsanstalt enligt 24 kap. 10 §
skollagen,*

*6. utbildning eller särskild
undervisning enligt 24 kap. 16–19 §§
skollagen,*

7. svenska utlandsskolor som bedriver verksamhet med statsbidrag enligt förordningen (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar, och

8. enskilda utbildningsanordnare som har getts tillstånd att sätta betyg, anordna prövning samt utfärda betyg och intyg enligt bestämmelser som gäller för skolväsendet för utbildning motsvarande kommunal vuxenutbildning enligt 6 kap. 1 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

Med enskild utbildningsanordnare avses i denna förordning även en folkhögskola som bedrivs av en kommun eller en region.

Uppgifterna i det allmänna skolenhetsregistret ska användas av den personuppgiftsansvarige för att

1. avisera andra register om ändringar av uppgifterna i registret (ändringsavisering),

2. göra urval av uppgifter ur registret (urvalsdragning),

3. komplettera och kontrollera uppgifter i andra register, och

4. komplettera och kontrollera uppgifter i övrigt om de skolenheter som omfattas av registret.

6 §

Personuppgifterna i registret får behandlas för att föra en aktuell förteckning över sådan utbildning och annan verksamhet som anges i denna förordning.

Skolverket får, utöver det som anges i första stycket, behandla personuppgifter i registret om det är nödvändigt för

1. uppföljning och utvärdering av sådan utbildning och annan verksamhet som anges i denna förordning,

2. att kontrollera verksamhetsföreträdares identitet och behörighet i samband med Skolverkets verksamhet, eller

3. att Skolverket i övrigt ska ha tillgång till de uppgifter som behövs för myndighetens verksamhet.

Personuppgifter får behandlas även för andra ändamål, under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in.

Personuppgifter som får behandlas

7 §

Uppgifterna i skolenhetsregistret får användas av myndigheter och enskilda.

Statens skolverk får för registret behandla personuppgifter om företrädare för verksamheterna i registret. Detta avser endast uppgifter i form av

- namn,
- personnummer eller samordningsnummer, och
- kontaktuppgifter.

8 §

Registret ska innehålla följande uppgifter om skolenheterna:

- skolenhetens namn,
- kod för att identifiera skolenheten,
- skolenhetens besöksadress,
- kontaktuppgifter till skolenheten,
- skolans namn,
- huvudmannens organisationsnummer,
- huvudmannens namn,
- juridisk form för huvudmannen,
- kontaktuppgifter till huvudmannen,
- rektors namn,
- om skolenheten är aktiv, planerad, vilande eller har upphört (statusmarkering),

Registret får innehålla följande uppgifter om sådan utbildning och annan verksamhet som anges i 5 och 5 a §§ denna förordning:

- organisatoriska uppgifter,
- uppgifter om företrädare,
- kontaktuppgifter,
- uppgifter om utbildningen eller verksamheten, samt
- geografisk miljöinformation.

- vilken utbildning som förekommer vid skolenheten,
- inriktning för fristående skolenheter,
- uppgift om skolenheten är en internationell skola,
- uppgift om att skolenheten är en fristående skolenhet med sådant begränsat mottagande för vissa elever som avses i 9 kap. 17 § första stycket andra meningen, 10 kap. 35 § första stycket andra meningen, 11 kap. 34 § första stycket andra meningen eller 15 kap. 33 § första stycket andra meningen skollagen (2010:800), är en motsvarande skolenhet med offentlig huvudman, eller om skolenheten bedriver sådan utbildning eller sådan särskild undervisning som avses i 24 kap. 16–19 §§ samma lag, och
- uppgift om huruvida en huvudman tillhandahåller fritidshemsverksamhet.

12 §

Statens skolinspektion ska lämna följande uppgifter som ska föras in i registret:

- förändringar av uppgifter om skolenheter med enskild huvudman och uppgifter om nya sådana skolenheter, och
- förändringar av uppgifter om enskilda utbildningsanordnare som getts tillstånd att sätta betyg, anordna provning samt utfärda betyg och intyg enligt bestämmelser som gäller för skolväsendet för utbildning motsvarande kommunal vuxenutbildning och uppgifter om nya sådana enskilda utbildningsanordnare.

Statens institutionsstyrelse ska lämna de uppgifter om utbildning vid särskilda ungdomshem enligt 24 kap. 8 och 9 §§ skollagen (2010:800) som Statens skolverk behöver för registret enligt 8 §.

Kriminalvården ska lämna de uppgifter om utbildning för intagna i kriminalvårdsanstalt enligt 24 kap. 10 §

skollagen som Skolverket behöver för registret enligt 8 §.

13 §

Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas av huvudmännen för att registret ska kunna innehålla de uppgifter som anges i 8 §.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas av huvudmännen för att registret ska kunna innehålla de uppgifter som anges i 8 §.

Skolverket får även meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas

– av huvudmännen för annan utbildning och verksamhet som omfattas av registret, och

– av de enskilda utbildningsanordnarna som getts tillstånd att sätta betyg, anordna prövning samt utfärda betyg och intyg för utbildning motsvarande kommunal vuxenutbildning enligt 6 kap. 1 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

Skolverket får utöver vad som anges i första och andra styckena meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas av kommunerna i fråga om ärenden om godkännanden av enskild som huvudman enligt 2 kap. 7 § skollagen (2010:800).

14 §

Statens skolverk ska avgiftsfritt hålla uppgifter ur skolenhetsregistret tillgängligt för allmänheten genom en publik webbplats.

Statens skolverk ska avgiftsfritt hålla uppgifter ur skolenhetsregistret tillgängliga för allmänheten genom en publik webbplats.

Det som anges i första stycket gäller inte

– uppgifter om personnummer eller samordningsnummer, och

– kontaktuppgifter till enskilda.